

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Lovforslag er udarbejdet paa Grundlag af Lønningslov for Folkekirkens Tjenestemænd udenfor København-Frederiksberg af 4. Oktober 1919, Lov om Ændringer i denne Lov af 1. April 1921 og det af det kirkelige Udvalg fremsatte Forslag til Ordningen af Folkekirkens Lønningsvæsen og tilsigter at give fælles Regler for Folkekirkens Lønningsvæsen for hele Landet udenfor København og Frederiksberg, hvor Lønningsregler er givet ved Loven af 28. Juni 1920.

Idet man skulde udarbejde Lønningsregler, som ogsaa skulde anvendes i de sønderjydske Landsdele, hvor der ved Lov Nr. 341 af 28. Juni 1920 § 6 var truffet en nærmest supplerende Ordning, gældende ved Siden af den hidtil i de nævnte Landsdele bestaaende Ordning, har det været nødvendigt at underkaste Loven af 1919 en Revision, navnlig forsaavidt angik den Del af denne, der angaar Bestyrelsen af Lønningsmidlerne. Medens Lønningslovene af 14. Marts 1913 og 4. Okt. 1919 byggede paa en stærkt centraliseret Ordning, idet Tilsynet med Præstegaardene og Bestemmelserne om disses Vedligeholdelse og om Jordernes Drift var henlagt til Stiftsøvrighederne og Ministeriet, mødte man i de sønderjydske Landsdele en Ordning, hvor Menighederne førte hele Tilsynet med Præstegaarden og Jordernes Drift. Da denne Ordning havde virket tilfredsstillende i de sønderjydske Landsdele, hvor man nødig vilde gaa bort fra den, laa det nær at undersøge, om den i de sønderjydske Landsdele paa dette Omraade gældende Ordning ikke kunde helt eller delvis indføres i det øvrige Land, og hertil var der saa meget mere Grund, som Spørgsmaalet om Præstegaardenes Vedligeholdelse efter Lovene af 1913 og 1919 havde voldt ikke ringe Vanskelighed. Før Loven af 1913 skulde hver Præst selv vedligeholde sin Præstegaard og afholde Udgifterne derved efter Bestemmelse af Provstesynene. Det behøver ikke nogen nærmere Forklaring, at denne Ordning i mange Tilfælde ikke var til Gavn for Præstegaarden, idet Præsten ofte foretrak at undlade at foretage i og for sig ønskelige Foranstaltninger, naar han selv skulde betale, hvad disse kostede, og Prov-

stesynene ofte følte sig trykkede ved at give alt for strænge Paalæg og ialtfald let kunde paavirkes af Hensynet til vedkommende Præsts Forhold. Anderledes var Stillingen efter Loven af 1913 og navnlig efter Loven af 1919, efter hvilken sidste Lov hele Udgiften til Vedligeholdelse skulde paahvile Lønningsfonden. Præsten havde da Interesse i at faa gjort det mest mulige og støttedes deri af Menighedsraadet, der, da Udgiften ikke paahvilede den enkelte Menighed, ikke kunde have nogen Grund til at søge Udgiften begrænset. Naar nu henses til, at mange Præstegaarde ved Overgangen fra den tidligere Ordning var i en daarlige Tilstand, vil det ikke kunne undre, at Provstesynene, der skulde varetage Lønningsfondens Interesser, med al Hensyntagen hertil ikke formaaede at hindre, at der blev stillet meget betydelige Krav til Lønningsfonden paa denne Konto, og Stiftsøvrigheden og Ministeriet havde paa Grund af manglende Kendskab til den enkelte Præstegaards Tilstand vanskeligt ved effektivt at virke kontrollerende overfor altfor vidtgaaende Krav. Og selvom der baade fra Provstesynenes Side og af Stiftsøvrighederne har været udøvet en god Virksomhed under vanskelige Forhold med her at drage den rette Grænse, har den Omstændighed, at Arbejderne skulde betales af den upersonlige Lønningsfond, sikkert i høj Grad medvirket til, at Arbejdernes Udførelse i mange Tilfælde kostede mere end nødvendigt og mere end, hvis Præsten selv eller Menighederne skulde have baaret Udgiften. Dertil kommer endnu, at Arbejdet med Gennemgang af Synsudsættelser og indhentede Tilbud paa Arbejder i Henhold til disse i Stiftsøvrighederne og Ministeriet medførte et uforholdsmæssigt stort Arbejde og nødvendigvis maatte forsinke Udførelsen mere end ønskeligt.

Af disse Grunde har Ministeriet ment i Overensstemmelse med det kirkelige Udvalg at maatte give Tanken om en vidtgaaende Decentralisering paa dette Omraade sin Tilslutning, og de ud fra disse Principper udarbejdede Afsnit af Loven danner den væsentligste Forskel fra den tidligere Lov. Tanken i de foreslaede Bestemmelser er den, at Bestyrelsen af